

BESCHIKKING

van het Comité van Ministers van de Benelux Economische Unie
inzake technische eisen voor motorrijwielen alsmede motorvoertuigen op
3 wielen met een ledig gewicht van ten hoogste 400 kg

M (73) 21

Het Comité van Ministers van de Benelux Economische Unie,

Gelet op artikel 1 b van het Protocol van 29 april 1969 inzake de afschaffing van controles en formaliteiten aan de binnengrenzen van Benelux en inzake de opheffing van de belemmeringen van het vrije verkeer,

Overwegende dat het, in afwachting van een eventuele overeenkomst in een ruimer internationaal kader, wenselijk gebleken is de technische eisen voor motorrijwielen en voor motorvoertuigen op 3 wielen met een ledig gewicht van ten hoogste 400 kg met elkaar in overeenstemming te brengen,

Heeft het volgende beslist :

HOOFDSTUK I

**Categorieën van voertuigen waarop de onderhavige beschikking
betrekking heeft**

Artikel 1

1. De onderhavige beschikking betreft :

- a) de motorrijwielen ; onder motorrijwielen worden verstaan d.m.v. een motor voortbewogen voertuigen op 2 wielen met of zonder zijspanwagens, bromfietsen uitgezonderd ;
- b) motorvoertuigen op 3 wielen met een ledig gewicht van ten hoogste 400 kg ; hieronder worden niet verstaan motorrijwielen met zijspanwagens en bromfietsen op 3 wielen.

2. Voor de bepaling van het aantal wielen worden twee naast elkander aangebrachte wielen van gelijke afmetingen als één wiel beschouwd, indien de afstand tussen de op die wielen gemonteerde banden niet meer bedraagt dan de grootste breedte van één dezer banden in normale spanningstoestand.

3. Deze beschikking is niet van toepassing op de motorvoertuigen bestemd voor bijzonder gebruik welke in de respectievelijke landen onder een uitzonderingsbepaling vallen.

HOOFDSTUK II

Technische eisen toepasselijk op alle in artikel 1 genoemde voertuigen

Artikel 2

Typekeuring

Het voertuig moet tot een goedgekeurd type behoren.

Artikel 3

Algemene eisen

Het voertuig moet, wat materialen, constructie en afwerking betreft, voldoen aan eisen, welke uit technisch oogpunt aan goed en degelijk werk zijn te stellen.

Artikel 4

Maximale afmetingen

Het voertuig moet wat de maximale afmetingen betreft voldoen aan de eisen welke voor de motorvoertuigen op 4 wielen gelden. De breedte van motorrijwielen zonder zijspanwagèn mag echter niet meer bedragen dan 1,25 m.

Artikel 5

Startinrichting

Het voertuig moet van een inrichting zijn voorzien waarmede de motor bij stilstand van het voertuig kan worden gestart.

Artikel 6

Versnellingsbak

1. De versnellingshefboom moet gemakkelijk zijn te bedienen en onder het onmiddellijk bereik van de bestuurder zijn gelegen.
2. Bij een versnellingsbak welke direct wordt bediend moet de versnellingshefboom zich in elke stand automatisch vastzetten.

Artikel 7

Koppeling

Het inkoppelen moet geleidelijk geschieden en gemakkelijk geregeld kunnen worden.

Artikel 8

Uitlaat

1. De uitlaatgassen mogen slechts worden afgevoerd door een inrichting welke behoorlijk geluiddempend en doelmatig is.
2. De uitmonding van de uitlaatinrichting mag niet naar de rechterzijde van het voertuig zijn gericht. Zij moet zich bevinden op een normale hoogte die voor de andere weggebruikers geen hinder oplevert.
3. De uitlaatinrichting moet zodanig zijn ontworpen en gebouwd dat deze niet gemakkelijk kan worden gewijzigd en de werking van de knaldemper niet kan worden onderbroken.

Artikel 9

Stuurinrichting

1. Een goede bestuurbaarheid van het voertuig moet zijn gewaarborgd ; hierbij mogen geen ongewenste reactiekrachten van het of de gestuurde wiel(en) op de stuurinrichting worden overgebracht.
2. Aan de stuurorganen mag, behalve door de fabrikant zelve, niet zijn gelast.
3. Indien de stuurinrichting voorzien is van verbindingsstangen met kogelgewrichten moeten deze laatste zodanig zijn uitgevoerd, dat noch breuk van de opsluitveren noch geringe slijtage van de kogels of de kommen ten gevolge kan hebben, dat zijn uit de kommen naar buiten kunnen treden.

Artikel 10

Banden

Het voertuig moet van luchtbanden van voldoende draagvermogen zijn voorzien. Het draagvermogen wordt in onderling overleg tussen de drie nationale administraties vastgesteld.

Artikel 11

Scherp uitstekende delen

Het voertuig mag niet zijn voorzien van ornamenten en uit technisch oogpunt onnodige delen of toebehoren die :

- a) puntig of snijdend zijn ;
 - b) een scherpe hoek of een gevaarlijk uitsteeksel vormen
- en in geval van botsing het gevaar voor lichamelijk letsel aanzienlijk kunnen vergroten.

Artikel 12

Windscherm

Indien een windscherm aanwezig is moet dit uit volkomen doorzichtig materiaal bestaan dat bij breuk niet in scherpe scherven uiteenvalt. Eventuele beeldvertekening mag in geen geval hinder bij de besturing van het voertuig opleveren.

Artikel 13

Snelheidsmeter en kilometerteller

Er moet, gemakkelijk waarneembaar voor de bestuurder, een snelheidsmeter en een kilometerteller zijn aangebracht; deze moeten ook bij nacht afleesbaar zijn zonder dat de bestuurder daarvan hinder ondervindt.

Artikel 14

Hoorn

1. Elk voertuig moet uitgerust zijn met een hoorn die een ononderbroken geluid met vaste toonhoogte kan voortbrengen.
2. Het niveau van de geluidssterkte moet hoger dan of gelijk aan 93 dB (A) en lager dan 104 dB(A) zijn voor de op het voertuig gemonteerde hoorns. De bovengrens is echter niet van toepassing bij hoorns voorzien van een E.E.G.-goedkeuringsmerk.
3. Het niveau van de geluidssterkte wordt bepaald overeenkomstig de methode van de Europese Gemeenschappen voor op het voertuig gemonteerde hoorns.

Artikel 15

Voetrusten

Wanneer het voertuig niet van een vloer is voorzien moeten per zitplaats twee voetrusten aanwezig zijn, die zodanig ten opzichte van de bedieningsorganen van de remmen zijn aangebracht dat niet onbewust een reminrichting in werking kan worden gesteld

Artikel 16

Spatborden

Het voertuig moet van spatborden zijn voorzien.

Artikel 17

Identificatie

1. Het voertuig moet van een nummer zijn voorzien dat als framenummer wordt beschouwd, hetwelk voor elk voertuig van hetzelfde merk verschillend moet zijn en dat uit tenminste drie letters of cijfers moet bestaan. Elke administratie mag het maximum aantal letters of cijfers vaststellen.
2. Deze tekens moeten tenminste 5 mm hoog zijn en zodanig van alle andere aanduidingen gescheiden zijn dat geen twijfel mogelijk is.
3. Dit nummer is het enige dat in de officiële bescheiden als framenummer mag worden aangegeven. Het moet er in zijn geheel op voorkomen.
4. Het framenummer moet door de fabrikant of zijn gemachtigde goed leesbaar in het frame zo zijn ingeslagen dat het nummer ten gevolge van een gering ongeval niet kan verdwijnen.
5. Het framenummer moet steeds goed zichtbaar zijn en mag nimmer verborgen worden door een latere inrichting van het voertuig.
6. Elke administratie mag de aanduiding van het merk en een identificatieplaat voorschrijven.

HOOFDSTUK III

Technische eisen toepasselijk op de in artikel 1 a genoemde voertuigen

Artikel 18

Reminrichtingen

1. Het motorrijwiel moet zijn voorzien van twee onafhankelijk werkende reminrichtingen met onafhankelijke bedieningsorganen, waarvan de ene reminrichting op het voorwiel en de andere op het achterwiel werkt; zij behoeven niet op het wiel van de zijspanwagen te werken.
2. Wanneer één der reminrichtingen onklaar wordt moet de andere reminrichting nog steeds doelmatig kunnen werken.
3. Alle delen van de reminrichtingen moeten ruim bemeten zijn en voor onderhoud gemakkelijk toegankelijk zijn.
4. De bedieningsorganen moeten zich onder het onmiddellijk bereik van de bestuurder bevinden.

5. Tenminste één der reminrichtingen moet werken op remoppervlakken die, hetzij vast, hetzij door middel van voldoende sterke onderdelen met de wielen verbonden zijn.
6. De slijtage van de remmen moet op eenvoudige wijze met de hand of automatisch bijgesteld kunnen worden.

Artikel 19

Bepaling van de remdoelmatigheid

1. De werking van de reminrichtingen moet zodanig zijn, dat op een nage-
noeg horizontale en droge weg, de gemiddelde remvertraging bij koude
remmen en ontkoppelde motor, ongeacht belastingstoestand of snelheid,
nimmer minder bedraagt dan :
 - a) bij gebruik van beide reminrichtingen tezamen :
 - 5 m/sec² voor nieuwe motorrijwielen zonder zijspanwagen ;
 - 4,6 m/sec² voor nieuwe motorrijwielen met zijspanwagen ;
 - b) bij gebruik van de reminrichting welke op het voorwiel werkt :
 - 3,9 m/sec² voor nieuwe motorrijwielen zonder zijspanwagen ;
 - c) bij gebruik van de reminrichting welke op het achterwiel werkt :
 - 3,1 m/sec² voor nieuwe motorrijwielen zonder zijspanwagen.
2. De onder 1. voorgeschreven waarden worden met 10 % verminderd voor
motorrijwielen die reeds in gebruik zijn.
3. De remvertragingen moeten kunnen worden behaald zonder dat de
krachten op het bedieningsorgaan meer bedragen dan :
 - 50 kg op een pedaal ;
 - 20 kg aan een handgreep.

Artikel 20

Aantal plaatsen

1. Het motorrijwiel mag ten hoogste van twee zitplaatsen zijn voorzien.
2. Wanneer het motorrijwiel is voorzien van een zitting, ontworpen voor
twee personen, moet de lengte daarvan meer dan 50 cm bedragen.

Artikel 21

Lichten en reflectoren

1. a) Het motorrijwiel moet altijd van de hieronder vermelde lichten en
reflector zijn voorzien :

groot licht,
dimlicht,
breedtelicht achter,
stoplicht,
achterkentekenplaatverlichting,
achterreflector.

- b) De zijspanwagen moet altijd van de hieronder vermelde lichten en reflector zijn voorzien :

breedtelicht voor,
breedtelicht achter,
achterreflector.

2. a) Bovendien mag het motorrijwiel van de hieronder vermelde lichten en reflectoren zijn voorzien :

breedtelicht voor,
parkeerlicht(en),
mistlicht voor en achter
voorreflector,
zijreflector(en).

- b) Bovendien mag de zijspanwagen van de hieronder vermelde lichten en reflectoren zijn voorzien :

stoplicht,
parkeerlicht(en),
voorreflector
zijreflector.

3. Lichten en reflectoren welke niet zijn genoemd in de onderhavige beschikking mogen niet worden aangebracht.

Een uitzondering kan worden gemaakt voor lichten en reflectoren bestemd voor een bijzonder gebruik welke in de respectievelijke landen onder uitzonderingsbepalingen vallen.

4. De lichten en reflectoren moeten voldoen aan de voorschriften die in bijlage zijn gesteld.

5. Elke combinatie van twee of meer lichten, hetzij gelijk of niet, doch van dezelfde functie en dezelfde kleur, zal als een enkel licht worden aange-merkt indien de projecties van hun lichtdoorlatende oppervlakken op een verticaal vlak loodrecht op het mediaanvlak van het voertuig niet minder bedragen dan 50 % van de kleinste rechthoek omschreven om de projecties van de genoemde lichtdoorlatende oppervlakken.

6. Onder minimum hoogte van een licht resp. reflector wordt verstaan de afstand tussen de grond en de onderzijde van het lichtdoorlatend gedeelte, resp. reflecterend gedeelte.

Onder maximum hoogte van een licht resp. reflector wordt verstaan de afstand tussen de grond en de bovenzijde van het lichtdoorlatend gedeelte, resp. reflecterend gedeelte.

Artikel 22

Schakelvoorschrift inzake verlichting

1. Het breedtelicht achter van het motorrijwiel, de verlichting van de kentekenplaat alsmede de breedtelichten van de zijspanwagens moeten automatisch worden ontstoken wanneer een licht aan de voorzijde van het motorrijwiel wordt ingeschakeld.
2. Het stoplicht moet in werking treden bij bediening van de rem die op het achterwiel werkt.

Artikel 23

Richtingaanwijzers

1. Het motorrijwiel mag zijn voorzien van :
 - hetzij twee richtingaanwijzers aan de voorzijde en twee aan de achterzijde ;
 - hetzij één richtingaanwijzer aan elke zijkant.
2. De knipperfrequentie moet 90 per minuut zijn met een tolerantie van ± 30 .
3. De kleur van de richtingaanwijzers moet oranje zijn.
4. De richtingaanwijzers moeten symmetrisch zijn aangebracht ten opzichte van het mediaanvlak van het motorrijwiel.
5. De onderlinge afstand tussen een linker en een rechter richtingaanwijzer moet, gemeten tussen de dichtst bijzijnde randen van de lichtdoorlatende gedeelten, tenminste bedragen :
 - a) aan de voorzijde : 34 cm
 - b) aan de achterzijde : 24 cm
 - c) aan de zijkanten : 56 cm.
6. De hoogte van een richtingaanwijzer boven de grond moet minimum 40 cm bedragen ; onder minimum hoogte van een richtingaanwijzer wordt verstaan de afstand tussen de grond en de onderzijde van het lichtdoorlatend gedeelte..
7. De aanduiding van richtingverandering d.m.v. richtingaanwijzers moet steeds waarneembaar zijn voor een waarnemer die zich in het mediaanvlak van het motorrijwiel bevindt op een afstand van 10 m vóór resp. achter het voertuig.

Artikel 24

Achteruitkijkspiegels

1. De bestuurder moet van zijn zitplaats af het achteropkomend verkeer kunnen overzien alsook elk voertuig dat begonnen is hem links in te halen. Hieraan moet worden voldaan door middel van tenminste één spiegel aan de linkerzijde van het voertuig.
2. Elke spiegel moet regelbaar zijn en een oppervlakte van tenminste 50 cm² hebben.
3. Het zichtveld van de spiegel moet zodanig zijn dat de bestuurder tenminste een vlak en horizontaal weggedeelte met een breedte van 2,50 m kan overzien, welk gedeelte rechts wordt begrensd door het aan de lengte-as evenwijdige verticale vlak door het meest linkse punt van de totale breedte, en wel vanaf een punt gelegen op 10 meter afstand achter de oogpunten van de bestuurder tot aan de horizon.

HOOFDSTUK IV

Technische eisen toepaselijk op de in artikel 1 b genoemde voertuigen

Artikel 25

Reminrichtingen

1. Het voertuig moet zijn voorzien van twee onafhankelijke werkende reminrichtingen met onafhankelijke bedieningsorganen, waarvan de ene reminrichting tenminste op het (de) voorwiel(en) en de andere tenminste op het (de) achterwiel(en) werkt.
2. Eén van de onder 1. bedoelde reminrichtingen of een afzonderlijk daarvan aangebrachte reminrichting moet in staat zijn het voertuig op een helling in stilstand te houden, ook bij afwezigheid van de bestuurder. Deze reminrichting moet zodanig zijn ingericht en uitgevoerd dat hij door de bestuurder vanaf zijn zitplaats kan worden bediend. Hij moet ook bij afwezigheid van de bestuurder aangezet kunnen worden gehouden door middel van een geheel mechanisch werkende inrichting.
3. De bedieningsorganen moeten zich onder het onmiddellijk bereik van de bestuurder bevinden. Wanneer de onder 1. bedoelde reminrichtingen d.m.v. handgrepen worden bediend moet één der handgrepen zodanig zijn aangebracht dat een rem in werking kan worden gesteld zonder het stuur los te laten.

4. Tenminste één der reminrichtingen moet werken op remoppervlakken die, hetzij vast, hetzij door middel van voldoende sterke onderdelen met de wielen verbonden zijn.
5. Wanneer één der reminrichtingen onklaar wordt moet(en) de andere reminrichting (en) nog steeds doelmatig kunnen werken.
6. Alle delen van de reminrichtingen moeten ruim bemeten zijn en voor onderhoud gemakkelijk toegankelijk zijn.
7. De slijtage van de remmen moet op eenvoudige wijze, met de hand of automatisch, bijgesteld kunnen worden.

Artikel 26

Bepaling van de remdoelmatigheid

1. De werking van de in artikel 25 onder 1. bedoelde reminrichtingen van nieuwe voertuigen moet zodanig zijn, dat op een nagenoeg horizontale en droge weg, de gemiddelde remvertraging bij koude remmen en ontkoppelde motor, ongeacht belastingstoestand of snelheid, nimmer minder bedraagt dan :
 - a) bij gebruik van beide reminrichtingen tezamen : 4,6 m/sec² ;
 - b) bij gebruik van elk der reminrichtingen afzonderlijk : 1,9 m/sec² ;
2. De in artikel 25 onder 2. bedoelde reminrichting van nieuwe voertuigen moet in staat zijn het beladen voertuig op een helling van 18 % in beide richtingen staande te houden.

Aan deze voorwaarden wordt geacht te zijn voldaan, indien met de parkeerrem op een nagenoeg horizontale en droge weg, met beladen voertuig en ontkoppelde motor, met koude rem, uitgaande van een beginsnelheid van 15 km/u, een gemiddelde remvertraging van 1,5 m/sec² kan worden bereikt.
3. De hierboven onder 1. en 2. genoemde waarden voor de remvertragingen worden met 10 % verminderd voor voertuigen die reeds in gebruik zijn.
4. De remvertragingen moeten kunnen worden behaald zonder dat de krachten op het bedieningsorgaan meer bedragen dan :
 - 50 kg op een pedaal ;
 - 20 kg aan een handgreep.

Artikel 27

Lichten en reflectoren

1. De lichten en reflectoren moeten voldoen aan de eisen die voor motorvoertuigen op meer dan 3 wielen gelden.

2. In afwijking hiervan mag :

- a) een voertuig met één voorwiel zijn uitgerust met :
 - één breedtelicht voor indien de grootste breedte niet meer bedraagt dan 75 cm ;
 - één groot licht en één dimlicht indien de grootste breedte niet meer bedraagt dan 1,30 m ;
- b) een voertuig met één achterwiel zijn uitgerust met :
 - één breedtelicht achter, een reflector en één stoplicht indien de grootste breedte niet meer bedraagt dan 75 cm.

*Artikel 28***Schakelvoorschrift inzake verlichting**

1. Het (de) breedtelicht(en) achter alsmede de verlichting van de kentekenplaat moeten automatisch worden ontstoken wanneer een licht aan de voorzijde wordt ingeschakeld.
2. Indien het voertuig met een achteruitversnelling en een achteruitrijlicht is uitgerust mag dit laatste alleen kunnen branden wanneer de achteruitversnelling is ingeschakeld.
3. Het stoplicht moet in werking treden bij bediening van een der in art. 25 onder 1 bedoelde reminrichtingen.

*Artikel 29***Richtingaanwijzers**

Het voertuig moet van richtingaanwijzers zijn voorzien overeenkomstig de eisen die gelden voor motorvoertuigen op meer dan 3 wielen.

*Artikel 30***Aantal plaatsen**

1. De plaatsruimte voor de bestuurder moet tenminste 55 cm breed zijn, waarbij tenminste 27,5 cm ter weerszijden van het hart van het stuurwiel moet zijn gelegen.
2. De plaatsruimte voor elke naast de bestuurder gezeten persoon moet tenminste 40 cm breed zijn. Deze ruimte wordt gemeten vanaf de begrenzing van de plaatsruimte van de bestuurder of de ongunstigste stand van de versnellingshefboom danwel handremhefboom, met dien verstande dat de ongunstigste waarde maatgevend is.

3. De hierboven genoemde plaatsruimten worden gemeten op de zitting ter plaatse van de rugleuning.
4. Wanneer het voertuig evenwel is voorzien van een motorrijwielzitting, ontworpen voor twee personen, moet de lengte daarvan meer dan 50 cm bedragen.

Artikel 31

Achteruitkijkspiegels

1. De bestuurder moet van zijn zitplaats af het achteropkomend verkeer kunnen overzien alsook elk voertuig dat begonnen is hem links in te halen. Hieraan moet worden voldaan door middel van tenminste één spiegel aan de linkerzijde van het voertuig.
2. De bestuurder moet van zijn zitplaats af eveneens elk voertuig op het gedeelte van de weg dat rechts achter hem gelegen is kunnen waarnemen. Hieraan moet zo nodig worden voldaan door middel van een spiegel aan de rechterzijde van het voertuig.
3. Elke spiegel moet regelbaar zijn en een oppervlakte van tenminste 50 cm² hebben.
4. Het zichtveld van de linker buitenspiegel moet zodanig zijn dat de bestuurder tenminste een vlak en horizontaal weggedeelte met een breedte van 2,50 m kan overzien, welk gedeelte rechts wordt begrensd door het aan de lengte-as evenwijdige verticale vlak door het meest linkse punt van de totale breedte, en wel vanaf een punt gelegen op 10 meter afstand achter de oogpunten van de bestuurder tot aan de horizon.
5. Het zichtveld van de rechter buitenspiegel moet zodanig zijn dat de bestuurder tenminste een vlak en horizontaal weggedeelte met een breedte van 3,50 m kan overzien, welk gedeelte links wordt begrensd door het aan de lengte-as evenwijdige verticale vlak door het meest linkse rechtse punt van de totale breedte, en wel vanaf een punt gelegen op 30 meter afstand achter de oogpunten van de bestuurder tot aan de horizon. Voorts moet de weg over een breedte van 0,75 m vanaf een afstand van 4 meter achter het verticale vlak door de oogpunten van de bestuurder zichtbaar worden.

Artikel 32

Brandstofleidingen en -reservoir

1. Het motorbrandstofreservoir moet zo zijn geplaatst, dat eventuele lek-brandstof rechtstreeks op de grond valt.
2. De onderzijde van het brandstofreservoir en de brandstofleidingen moet in onbelaste toestand tenminste 30 cm boven de grond zijn gelegen,

tenzij de dragende delen van chassis, frame of carrosserie lager zijn gelegen en voldoende bescherming voor het reservoir en de leidingen bieden.

Artikel 33

Uitzicht van de bestuurder

1. De bestuurder moet voldoende uitzicht naar voren en opzij hebben.
2. De bestuurder moet, ziende uit een punt gelegen op 80 cm loodrecht boven het midden van zijn zitplaats, het wegdek op een afstand van 10 m en meer vóór het voertuig kunnen waarnemen.

Artikel 34

Ruiten

Indien het voertuig van ruiten is voorzien moeten ze aan de volgende eisen voldoen :

- a) De voorruit of -ruiten moeten bestaan uit gelaagd of gehard, volkomen doorzichtig en duurzaam glas, dat bij breuk niet in scherpe scherven uiteenvalt.
De voorwerpen, er doorheen gezien, mogen niet vervormd schijnen.
- b) De onmiddellijk zowel rechts als links naast de bestuurder gelegen ruiten moeten bestaan uit duurzaam, volkomen doorzichtig materiaal dat bij breuk niet in scherpe scherven uiteenvalt. Eventuele beeldvertekening mag in geen geval hinder bij de besturing van het voertuig opleveren. Wanneer deze ruiten uit glas bestaan moet dit glas gelaagd of gehard zijn.
- c) Alle andere ruiten en doorschijnende of doorzichtige panelen moeten bestaan uit duurzaam materiaal dat bij breuk niet in scherpe scherven uiteenvalt.

Artikel 35

Ruitenwisser

1. Wanneer het voertuig is uitgerust met een voorruit, moet de voorruit zijn voorzien van twee doelmatige ruitenwissers, waarmee het linker onderscheidenlijk rechter deel van de voorruit kan worden geveegd en waarmee voor de bestuurder een voldoende uitzicht wordt verkregen.
2. Deze ruitenwissers moeten kunnen werken zonder dat zij voortdurend door de bestuurder behoeven te worden bediend.

3. Indien de constructie van één ruitenwisser zodanig is, dat hiermede voor de bestuurder een voldoende uitzicht wordt verkregen, kan met dit ene exemplaar worden volstaan.

Artikel 36

Ruitensproeier

Elk voertuig dat met een voorruit is uitgerust moet van een ruitensproeier zijn voorzien.

Artikel 37

Verwarming

Indien een voertuig met gesloten carrosserie van een verwarmingsinstallatie is voorzien moet deze aan de volgende eisen voldoen :

- a) geen voertuig mag zijn uitgerust met een verwarmingsinstallatie die niet alle veiligheidswaarborgen biedt ;
- b) een verwarmingsinstallatie door rechtstreekse afgifte van warmte door de uitlaatleiding zelf is slechts toegestaan bij voertuigen met dieselmotor ;
- c) een uitlaatverwarmingsinstallatie met warmtewisselaar mag bij een voertuig met benzinemotor worden toegepast, indien het deel van de uitlaatleiding dat door de warmtewisselaar wordt omsloten van staal is, een wanddikte van tenminste 2 mm heeft en zodanig is geconstrueerd dat aan het bepaalde onder a) wordt voldaan.

Artikel 38

Ventilatie

Van een voertuig met gesloten carrosserie moet de personenruimte voldoende geventileerd kunnen worden.

Artikel 39

Deuren

Indien het voertuig is voorzien van deuren in de zijwanden die om een vertikale as draaien mogen deze alleen om de voorste deurstijl scharnieren.

HOOFDSTUK V

Slotbepalingen

Artikel 40

Inwerkingtreding

Ieder land neemt binnen een termijn van 12 maanden, ingaande met de datum van ondertekening van deze beschikking de nodige maatregelen om zijn nationale voorschriften in overeenstemming te brengen met de in deze beschikking vervatte voorschriften.

Artikel 41

Overgangsbepaling

De voertuigen welke ten hoogste 24 maanden na de datum van ondertekening van deze beschikking in een der drie landen zijn ingeschreven behoeven niet aan de in deze beschikking aangegeven voorschriften te voldoen.

GEDAAN te Brussel, op 26 november 1973.

De Voorzitter van het Comité van Ministers,

L.J. BRINKHORST

M (73) 21
BIJLAGE

BIJLAGE BEDOELD IN ART. 21 § 4 VAN DE BESCHIKKING M (73) 21

**Eisen inzake lichten en reflectoren toepasselijk
op de in art. 1, l.a. genoemde voertuigen**

Groot licht

Aantal

| | |
|---------------|---|
| motorrij wiel | 1 |
| zijspanwag en | 0 |

Kleur wit of geel

Max. afstand tot zijkant —

Min. hoogte —

Max. hoogte —

Bijzondere voorwaarden : Goedgekeurd volgens reglementen 1, 2, 5, 8 of 20 van Genève (1) of NL.

Moeten 's nachts bij helder weer de weg over een afstand van tenminste 100 m voor het voertuig doeltreffend verlichten.

Dimlicht

Aantal :

| | |
|---------------|---|
| motorrij wiel | 1 |
| zijspanwag en | 0 |

Kleur wit of geel

Max. afstand tot zijkant —

Min. hoogte 50

Max. hoogte 120

(1) Onder reglement van Genève wordt in deze bijlage verstaan de reglementen die de bijlage vormen van de Overeenkomst van 1958 betreffende het aannemen van eenvormige goedkeuringsvoorwaarden en de wederzijdse erkenning van goedkeuring van uitrustingsstukken en onderdelen van motorrijtuigen.

Bijzondere voorwaarden :

Goedgekeurd volgens reglementen 1, 2, 5, 8 of 20 van Genève of NL.

Moeten 's nachts bij helder weer de weg over een afstand van tenminste 40 m voor het voertuig doeltreffend verlichten.

Breedtelicht voor

Aantal :

| | |
|--------------|---|
| motorrijwiel | 1 |
| zijspanwagen | 1 |

Kleur wit (1)

Max. afstand tot zijkant —

Min. hoogte 40

Max. hoogte 160

Bijzondere voorwaarden :

Moeten 's nachts bij helder weer op 300 m zichtbaar zijn.

(1) het breedtelicht voor mag geel zijn indien dit licht ingebouwd is in het grootlicht of in het dimlicht en de kleur van dat licht geel is.

Breedtelicht achter

Aantal :

| | |
|--------------|---|
| motorrijwiel | 1 |
| zijspanwagen | 1 |

Kleur rood

Max. afstand tot zijkant —

Min. hoogte 40

Max. hoogte 160

Bijzondere voorwaarden :

Moeten 's nachts bij helder weer op 300 m zichtbaar zijn.

Stoplicht

Aantal :

| | |
|--------------|---|
| motorrijwiel | 1 |
| zijspanwagen | 1 |

| | |
|--------------------------|--|
| Kleur | rood |
| Max. afstand tot zijkant | — |
| Min. hoogte | 40 |
| Max. hoogte | 160 |
| Bijzondere voorwaarden : | Moet overdag bij zonnig weer op 30 m en 's nachts bij helder weer op 300 m zichtbaar zijn. |

Achterkentekenplaatverlichting

| | |
|-----------------------------|---|
| Aantal : | onbepaald |
| Kleur | wit |
| Max. afstand tot zijkant | — |
| Min. hoogte | — |
| Max. hoogte | — |
| Min. afstand tussen lichten | — |
| Bijzondere voorwaarden : | De kentekenplaat moet 's nachts op een afstand van 2 m achter het voertuig gelezen kunnen worden waarbij de lichtbron van achteren niet mag worden waargenomen. |

Achterreflector

| | |
|--------------------------|--------|
| Aantal : | |
| motorrijwiel | 1 |
| zijspanwagen | 1 |
| Kleur | rood |
| Max. afstand tot zijkant | 40 (1) |
| Min. hoogte | 40 |

(1) Alleen voor zijspanwagens — deze afstand wordt gemeten tot de verste van het motorrijwiel verwijderde zijkant.

| | |
|--------------------------|---|
| Max. hoogte | 120 |
| Bijzondere voorwaarden : | Goedgekeurd volgens reglement n° 3 (klasse I) van Genève of B (klasse I of II) |
| | Moet 's nachts bij helder weer voor de bestuurder van een voertuig zichtbaar zijn op een afstand van 150 m indien beschenen door de grote lichten van het voertuig. |
| | Aangebracht op een vast deel van het voertuig in een vlak, loodrecht op de lengte-as van het voertuig. |
| | Niet driehoekig. |

Parkeerlicht

| | |
|--------------------------|--|
| Aantal : | |
| motorrijwiel | Eén links of één links en één rechts |
| zijspanwagen | Eén aan de verste van het motorrijwiel verwijderde zijkant. |
| Kleur | Wit of oranje naar voren, rood of oranje naar achteren. |
| Max. afstand tot zijkant | 40(1) |
| Min. hoogte | 40 |
| Max. hoogte | — |
| Bijzondere voorwaarden : | Moet 's nachts bij helder weer op 300 m zichtbaar zijn. Moet waarneembaar zijn voor een persoon die zich op 10 m afstand zowel vóór als achter het licht en op 1 m naast de buitenste zijkant van het voertuig bevindt. Het parkeerlicht kan eventueel worden vervangen door een licht aan de voorzijde en een licht aan de achterzijde. Verlichtingssterkte : 4 tot 60 cd naar voren en 2 tot 12 cd naar achteren. |
| | (1) Het parkeerlicht-aan de zijkant kan eventueel worden vervangen door een wit of oranje licht aan de voorzijde en een rood of oranje licht aan de achterzijde. |

Mistlicht voor

Aantal :

| | |
|--------------|---|
| motorrijwiel | 1 |
| zijspanwagen | 0 |

Kleur wit of geel

Max. afstand tot zijkant —

Min. hoogte —

Max. hoogte (1)

Bijzondere voorwaarden : Goedgekeurd volgens reglement n° 19 van Genève

(1) De bovenzijde van het lichtdoorlatende gedeelte mag niet hoger zijn gelegen dan dat van het dimlicht.

Mistlicht achter

Aantal :

| | |
|--------------|---|
| motorrijwiel | 1 |
| zijspanwagen | 0 |

Kleur rood

Max. afstand tot zijkant —

Max. hoogte 80

Bijzondere voorwaarden : Oppervlakte lichtdoorlatend gedeelte max. 140 cm².

Moet geplaatst zijn in het midden of links van het midden van het voertuig op tenminste 10 cm van het stoplicht.

Bediend door een afzonderlijke schakelaar. Het ontstoken licht moet d.m.v. een voortdurend brandend oranje verklikkerlichtje, aangebracht op een voor de bestuurder in het oog vallende plaats, kenbaar worden gemaakt dan wel moet de schakelaar op een voor de bestuurder in het oog vallende plaats zijn aangebracht en zijn voorzien van duidelijke aanwijzingen waaruit blijkt in welke stand van de schakelaar het licht is ingeschakeld.

Lichtsterkte tenminste 150 cd en ten hoogste 300 cd.

Voorreflector

Aantal :

| | |
|--------------|---|
| motorrijwiel | 1 |
| zijspanwagen | 1 |

Kleur wit

Max. afstand tot zijkant 10(1)

Min. hoogte 40

Max. hoogte 120

Bijzondere voorwaarden : (1) Alleen voor zijspanwagen — deze afstand wordt gemeten tot de verste van het motorrijwiel verwijderde zijkant.

Moeten 's nachts bij helder weer voor de bestuurder van een voertuig zichtbaar zijn op een afstand van 150 m indien beschenen door de grote lichten van dat voertuig.

Aangebracht op een vast deel van het voertuig in een vlak, loodrecht op de lengte-as van het voertuig — Niet driehoekig.

Zijreflector

Aantal :

| | |
|--------------|-----------|
| motorrijwiel | onbeperkt |
| zijspanwagen | onbeperkt |

Kleur oranje

Max. afstand tot zijkant —

Min. hoogte 40

Max. hoogte 120

Bijzondere voorwaarden : Goedgekeurd volgens reglement n° 3 van Genève. Moeten 's nachts bij helder weer zichtbaar zijn op een afstand van 150 m indien beschenen door grote lichten.